KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2020/1322,

23. september 2020,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 seoses 3-monokloropropaandiooli (3-MCPD), 3-monokloropropaandiooli rasvhappeestrite ja glütsidooli rasvhappeestrite piirnormidega teatavates toitudes

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes, ([1]) eriti selle artikli 2 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni määruses (EÜ) nr 1881/2006 ([2]) on sätestatud teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes. Käesoleva määruse lisas kehtestatakse 3-monokloropropaandiooli (3-MCPD) ja glütsidooli rasvhappeestrite piirnormid.

(2) Toidutarneahelas esinevate saasteainetega tegelev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon (edaspidi „CONTAM-komisjon“) võttis 21. novembril 2017 vastu teadusliku arvamuse ([3]) oma ajakohastatud hindamise kohta, mis avaldati 2016. aastal ning mis käsitles rahvatervise riske seoses toidus sisalduva 3-monokloropropaandiooli (3-MCPD) ja selle rasvhappeestritega ([4]). See oli vajalik seoses teaduslike andmete lahknevusega, mis ilmnes FAO/WHO lisaainete ja saasteainete ühise eksperdikomitee aruandes ([5]) esitatud lubatud päevadoosi puhul.

(3) CONTAM-komisjon kehtestas 3-MCPD ja selle rasvhappeestrite ajakohastatud summaarseks lubatud päevadoosiks 2 μg kehamassi kilogrammi kohta. Komisjon märkis, et selline lubatud päevadoos jääb täiskasvanud elanikkonna puhul ületamata. Siiski täheldati, et lubatud päevadoosi ületatakse veidi just noorematesse vanuserühmadesse kuuluvate sagedaste tarbijate puhul, eriti imikute puhul, kes saavad ainult piimasegu.

(4) 3-MCPD ja selle rasvhappeestrid on taimeõlide rafineerimise käigus töötlemisel tekkivad saasteained. Seepärast on asjakohane kehtestada 3-MCPD ja selle rasvhappeestrite sisalduse piirnorm taimeõlis ja -rasvas, mis on lastud turule lõpptarbija jaoks või toidu koostisosana kasutamiseks. Kuna külmpressitud oliiviõli ei sisalda glütsidooli rasvhappeestreid, 3-MCPDd ega selle rasvhappeestreid, on asjakohane, et 3-MCPD ja selle rasvhappeestrite uusi piirnorme või glütsidooli rasvhappeestrite kehtivat piirnormi ei kohaldata külmpressitud oliiviõli suhtes.

(5) Kuid võimaliku terviseohu tõttu imikute ja väikelaste puhul on asjakohane kehtestada rangem piirnorm taimeõlide ja -rasvade puhul, mis on ette nähtud imikutoidu ning teraviljapõhise töödeldud imiku- ja väikelastetoidu tootmiseks.

(6) Selleks et välistada kõik võimalikud imikute ja väikelaste terviseohud ning arvestades eriti selliste imikute kokkupuudet 3-MCPD ja selle rasvhappeestritega, keda toidetakse üksnes imiku piimaseguga, on asjakohane kehtestada konkreetsed ranged piirnormid imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelastetoidu suhtes sõltuvalt sellest, kas neid müüakse pulbri või vedelikuna.

([1]) EÜT L 37, 13.2.1993, lk 1.

([2]) Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5).

([3]) EFSA CONTAM Panel (toidutarneahelas esinevate saasteainetega tegelev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon), 2018. „Scientific opinion on the update of the risk assessment on 3-monochloropropanediol and its fatty acid esters“ (teaduslik arvamus 3-monokloropropaandiooli ja selle rasvhappeestrite riskihindamise ajakohastamise kohta). EFSA Journal 2018;16(1):5083, 48 lk https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5083

([4]) EFSA CONTAM Panel (toidutarneahelas esinevate saasteainetega tegelev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon), 2016. „Scientific opinion on the risks for human health related to the presence of 3- and 2-monochloropropanediol (MCPD), and their fatty acid esters, and glycidyl fatty acid esters in food“ (teaduslik arvamus inimtervisele avalduvate riskide kohta, mis on seotud 3-monokloropropaandiooli ja 2-monokloropropaandiooli ning nende rasvhappeestrite ning glütsidooli rasvhappeestrite esinemisega toidus). EFSA Journal 2016;14(5):4426, 159 lk doi:10.2903/j.efsa.2016.4426

([5]) „Safety evaluation of certain contaminants in food“ (teatavate toidus sisalduvate saasteainete ohutuse hindamine). WHO Food Additives Series, No. 74, 2018. Toxicological Monographs 19 bis of the 83rd meeting. http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/276868/9789241660747-eng.pdf?ua=1

(7) Arvestades asjaolu, et lubatud päevadoosi mõningast ületamist täheldati just nooorematesse vanuserühmadesse kuuluvate sagedaste tarbijate puhul ning lisaks ka imikute puhul, kes saavad ainult piimasegu, on asjakohane kohaldada samavõrd ranget piirnormi väikelaste joogisegu suhtes, kuna neid tarbivad ka alla 3-aastased lapsed. Lisaks on asjakohane kehtestada imiku piimasegu ja jätkupiimasegu suhtes kehtiv glütsidooli rasvhappeestrite piirnorm ka väikelaste joogisegu puhul.

(8) Lisaks on teadusväljaannete vahendusel ja saadud esinemisandmete põhjal hiljuti selgunud, et ka kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli võib sisaldada suures koguses glütsidooli rasvhappeestreid ning 3-MCPDd ja selle rasvhappeestreid. Inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse tagamiseks on asjakohane kehtestada glütsidooli rasvhappeestrite ja 3-MCPD ning selle rasvhappeestrite piirnorm kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli puhul.

(9) Toidukäitlejatele tuleks anda piisavalt aega tootmisprotsesside kohandamiseks ning seetõttu on asjakohane, et 3-MCPD ja selle rasvhappeestrite piirnorme ning glütsidooli estrite uusi piirnorme väikelaste joogisegu ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli puhul kohaldatakse alles alates 1. jaanuarist 2021. Selliste toodete puhul, mis ei vasta 3-MCPD ja selle rasvhappeestrite suhtes kehtestatud piirnormidele ja mis on turule lastud enne nimetatud kuupäeva, on asjakohane, et need võivad jääda turule kuni nende minimaalse säilivusaja või tarvitamise lõpptähtaja lõpuni. Võttes arvesse, et glütsidooli rasvhappeestrid on genotoksilised kantserogeenid ja seetõttu on nende olemasolu suurem risk rahvatervisele, tuleks selliseid enne 1. jaanuari 2021 turule lastud tooteid, mis ei vasta glütsidooli rasvhappeestrite uutele piirnormidele, lubada jätta turule üksnes piiratud ajaks.

(10) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1881/2006 vastavalt muuta.

(11) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa punktides 4.2.1 ja 4.2.2 osutatud kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli ning kõnealuse lisa punktides 4.2.3 ja 4.2.4 osutatud väikelaste joogisegu, mis on seaduslikult turule lastud enne 1. jaanuari 2021, võib jätkuvalt turustada kuni 30. juunini 2021.

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa punktis 4.3 loetletud toiduaineid, mis on seaduslikult turule lastud enne 1. jaanuari 2021, võib jätkuvalt turustada kuni nende minimaalse säilivusaja või tarvitamise lõpptähtaja lõpuni.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. september 2020

Komisjoni nimel
eesistuja
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa 4. jagu „3-monokloropropaandiooli (3-MCPD) ja glütsidooli rasvhappeestrid“ asendatakse järgmisega:

„4. jagu: 3-monokloropropaandiooli (3-MCPD), 3-MCPD rasvhappeestrid ja glütsidooli rasvhappeestrid

Toode ([1])		Piirnorm (µg/kg)
4.1	**3-monokloropropaandiool (3-MCPD)**	
4.1.1.	Hüdrolüüsitud taimne valk ([30])	20
4.1.2.	Sojakaste ([30])	20
4.2	**Glütsidooli rasvhappeestrid, väljendatud glütsidoolina**	
4.2.1.	Taimeõli ja -rasv ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli, mis on turule lastud lõpptarbija jaoks või toidu koostisosana kasutamiseks, välja arvatud punktis 4.2.2 osutatud toidud ja külmpressitud oliiviõli (*)	1 000 (***)
4.2.2.	Taimeõli ja -rasv ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli, mis on ette nähtud imikutoidu ning teraviljapõhise töödeldud imiku- ja väikelastetoidu tootmiseks ([3])	500 (***) (******)
4.2.3.	Imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelastetoit ([3])([29]) ning väikelaste joogisegu ([29]) (**) (pulber)	50 (***)
4.2.4.	Imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelastetoit [(3)] [(29)] ning väikelaste joogisegu ([29]) (**) (vedelik)	6,0 (***)
4.3.	**3-monokloropropaandiooli (3-MCPD) ja 3-MCPD rasvhappeestrite summa, väljendatud 3-MCPDna** (****)	
4.3.1.	Taimeõli ja -rasv ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli, mis on turule lastud lõpptarbija jaoks või järgmistesse kategooriatesse kuuluva toidu koostisosana kasutamiseks, välja arvatud punktis 4.3.2 osutatud toidud ja külmpressitud oliiviõli (*): — kookospähkli-, maisi-, rapsi-, päevalille-, soja-, palmituuma- ja oliiviõli (mis sisaldab rafineeritud oliiviõli ja külmpressitud oliiviõli) (*) ning ainult käesolevasse kategooriasse kuuluvate õlide ja rasvade segu; — muu taimeõli (sealhulgas oliivijääkõli (*)), kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli ning ainult käesolevasse kategooriasse kuuluvate õlide ja rasvade segu; — kahte eespool nimetatud kategooriasse kuuluvate õlide ja rasvade segu.	1 250 2 500 — (*****)
4.3.2.	Taimeõli ja -rasv ning kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli, mis on ette nähtud imikutoidu ning teraviljapõhise töödeldud imiku- ja väikelastetoidu tootmiseks ([3])	750 (******)
4.3.3.	Imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelastetoit ([3])([29]) ning väikelaste joogisegu ([29]) (**) (pulber)	125 (*******)
4.3.4.	Imiku piimasegu, jätkupiimasegu ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelastetoit ([3])([29]) ning väikelaste joogisegu ([29]) (**) (vedelik)	15 (*******)

(*) Nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007) (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671) VII lisa VIII osas.

(**) Väikelaste joogisegud on piimapõhised joogid ja sarnased valgupõhised tooted, mis on ette nähtud väikelastele. Need tooted ei kuulu määruse (EL) nr 609/2013 (komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule väikelaste joogisegude kohta (COM (2016) 169 final) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0169&qid=1559628885154&from=ET) kohaldamisalasse.

(***) Kalaõli ja muudest mereorganismidest saadud õli ning väikelaste joogisegu puhul kohaldatakse piirnorme alates 1. jaanuarist 2021.

(****) Piirnorme kohaldatakse 1. jaanuarist 2021.

(*****) Segu koostisosana kasutatavad õlid ja rasvad peavad vastama sellise õli ja rasva suhtes kehtestatud piirnormile. Seega ei tohi 3-monokloropropaandiooli (3-MCPD) ja 3-MCPD rasvhappeestrite summa, väljendatud 3-MCPDna, segus ületada määruse (EÜ) nr 1881/2006 artikli 2 lõike 1 punkti c kohaselt arvutatud väärtust. Kui pädev asutus ega toidukäitleja, kes segu ei tooda, ei tea selle kvantitatiivset koostist, ei tohi 3-MCPD ja 3-MCPD rasvhappeestrite summa, väljendatud 3-MCPDna, olla segus ühelgi juhul suurem kui 2 500 µg/kg.

(******) Kui toode on sama või erinevat taimset päritolu õlide või rasvade segu, kohaldatakse piirnormi segu suhtes. Segu koostisosana kasutatavad õlid ja rasvad peavad vastama sellise õli ja rasva suhtes punktis 4.3.1 kehtestatud piirnormile.

(*******) Piirnorm vaadatakse vähendamise kaalutlustel läbi kahe aasta jooksul alates kohaldamise kuupäevast.“